

1033. Eneſte Beh. af Lovf. om en Forand. i L. om Valgmenigheder af 15. Mai 1868. 1034

harde Ret med Hensyn til deres egen Kirke; og paa den anden Side vil det ogsaa ligge meget nær, at Valgmenigheden vil føle sig forurettet, naar den kun har Tilladelse til at benytte Sognekirken, forsaavidt som Sognemenigheden ikke benytter den, hvorved den altsaa kommer til at staa som noget Andet og Ringere. Det er disse Grunde, der have bragt mig, og som jeg tror, ogsaa de ærede Medlemmer, som tillige med mig have stillet Forslaget under Nr. 1, til at stille det og til at anbefale at vedtage det og derimod lade det andet Forslag falde.

Berg: Efter den Forhandling, som nu har været ført, er der for mig ikke Anledning til at gjøre mange Bemærkninger. Jeg vil begynde med at sige, at ligesom det ærede Medlem, som nu satte sig, ikke havde tænkt paa at prutte eller lade være at prutte, saaledes har jeg heller ikke, da jeg sluttede mig til Endringsforslaget under Nr. 2, havt nogen Tanke om, at der deri skulde ligge en Prutten, ligesom jeg heller ikke i hele Sagen har set noget omhelst politisk Spørgsmaal. Jeg har sluttet mig til Forslaget, fordi jeg ansaae det for at være det Rette, og jeg skal tillade mig at sige hvorfor. Den Gang, da Valgmenighedsloven i 1868 var under Forhandling, var det jo ganske naturligt, at der reiste sig en heftig Modstand imod den, fordi den indeholdt et alvorligt Brud paa den folkekirkelige Ordning, samt fordi man, foruden de andre ydre Grunde, som man havde derimod, ogsaa forestillede sig forskjellige Memner, som kunde fremkomme, hvis Lovforslaget blev ophøiet til Lov. Man ventede sig en Opløsning af Sognemenighederne og en Forstyrrelse i Sognene, og naar man havde den Overbevisning, at noget Saadant vilde hænde, var det jo ganske naturligt, at man inodsatte sig Loven. Efter at denne nu har virket i fem Aar, bliver det jo fra alle Sider erkjendt, at Loven har virket heldigt, godt og fredeligt, og at de Betænkkeligheder, man gjorde sig, have vist sig at være ugrundede. Medens altsaa Stillingen i saa Henseende er saaledes, er den i en anden Henseende uforandret. Den daværende Kirkeminister udtalte under Forhandlingerne, at der trindt omkring i Landet i mange Steder vel eksisterede Sogne, men ikke Sognemenigheder, fordi det, der skulde konstituere dem som Menigheder, manglede, og han udtalte ogsaa, at forsaavidt det skulde hende ham, at en Valgmenighed blev oprettet i hans Nærhed, at en Valgmenighedspræst kom nær ved ham, vilde han

ganske vist krympe sig derved, det vilde være ham ubehageligt, men han udtalte ogsaa, at han troede, at det vilde være til Gavn for Præsten og i mange Tilfælde for Menigheden. Saaledes var Stillingen altsaa dengang. Jeg tror, at den i den sidste Henseende ikke har forandret sig, at Forholdet omtrent er det samme, og naar jeg nu mener, at Valgmenigheder, efter hvad der foreligger, ville virke gavnligt, ville virke forfriskende i religiøs Retning, til Vækkelsen af religiøs Liv trindt om i Landet, og naar Oprettelsen af saadanne Menigheder ved Endringsforslaget bliver lettet, saa har dette for mig været tilstrækkelig Grund til at slutte mig til det ommeldte Endringsforslag. Selv om den tilfattede Lettelse virkelig indtræder, maa jeg mene, at en saadan Forandring er af langt mindre indgribende Betydning end den, der fandt Sted, dengang man vedtog Valgmenighedsloven; thi det var jo ganske vist et overordentlig stort Skridt. Det, hvorom der nu er Tale, forekommer mig at være af en langt mere underordnet Betydning, og selv om det var givet, at der skulde opstaa nogen Uro derved, vilde Frygten herfor ikke have nogen Indflydelse paa mig, fordi jeg tror, at paa dette Omraade er nogen Uro ganske vist at foretrække fremfor, hvad der er Tilfældet mange Steder omkring i Menighederne, at der er Sløvhed og Ligegyldighed.

Jeg har havt en Grund af en anden Art til at slutte mig til Endringsforslaget, og det er den, at jeg tror, at der er tilstrækkelig Censur paa at slutte sig til en Valgmenighed derved, at vedvarende Udgifter, nemlig Underhold til Præsten og det at skaffe ham Bolig, blive tilbage, da alt dette ganske vist er det, som i pekuniær Henseende veier mest. Dernæst tror jeg ogsaa — hvad ligeledes tidligere er blevet anført — at Kirkens Tilstedeværelse holder sammen paa Valgmenigheden, længe efter at den Trang, der maasse har været fuldt berettiget, og som har taalt den tillige, er borte. Det er jo indlertid ikke Meningen eller Tanken, at Valgmenigheder skulle være noget Vigtigt, og derfor synes jeg, at det er uheldigt at skaffe en Kirke tilstede, som muligvis holder Valgmenigheden sammen længere, end maasse ellers vilde have været Tilfældet, idet Forholdene ellers vilde have ordnet sig paa en naturlig Maade ved, at man, hvor en anden Sognepræst var bleven ansat, sluttede sig til ham. Jeg vil dertil sige, at jeg ikke har opfattet den ærede Ministers Udtalelse saaledes, som jeg i Dag hørte dem gjengivne og opfattede af den